

דמות מהשורה

ב. בעלז

ואת שאלת ה'מה יצא בסוף' - אותה תשאירי לאבא שבשמים.

מילה נרדפת

מילים שאת מתחרטת עליהן.

יש לי מנהג קבוע: ביום הראשון של ראש השנה אני עורכת תענית דיבור. ביום המקודש כל כך, אני רוצה להרגיש את הרוממות הזו, הנקיון הגדול שבא ושוטף את כולנו. כאחת שהדיבור הוא חלק ממנה ומעבודתה, אני מרגישה שאני מדברת המון. וזו ההזדמנות שלי להניח 'פלטטר' על הפה ולשתוק. כמובן, חוץ מתפילה וברכות.

אני זוכרת את הפעם הראשונה שהחלטתי לעשות זאת. הילדים עוד היו קטנים מאוד, ותהיתי מה יהיה ואיך נסתדר. באותה שנה גם בעלי הצטרף לתענית הדיבור, כך שהילדים נדרשו להסתדר בלי מילים כלל...

והיה מדהים. פשוט כך. הילדים הסתדרו בצורה מושלמת, ידעו מה ואיך לעשות בלי אף מילה! הם ידעו מה לברך על מה ומתי, איך לפנות את השולחן, היכן להניח דברים... אני זוכרת שבסיומה של התענית, חשבתי לעצמי עד כמה 80 אחוזים מהמלל שלי בבית הוא פשוט מיותר... מתברר שהילדים יודעים הכל, גם בגיל שנה, ילד יודע בדיוק מה אמא מרשה, מה מותר ומה אסור, מה ישמח אותה ומה לא.

אחרי אותה תענית דיבור, ראיתי בחוש איך אפשר להעביר את המסר שאנחנו רוצים להעביר לילדים על ידי עבודה פנימית שלנו, היא כבר תעבור אליהם בלי מילים.

מילה טובה

מילים שהיית רוצה לשמוע שוב.

את אמא. אמא שלי היקרה עליה השלום, שנפטרה לפני 16 שנה.

מי שמכירה אותי, יודעת שנתח גדול ממני מוקדש לתחום כיבוד ההורים. אני מעבירה סדנאות בנושא, כתבתי ספר על כך, והעניין קרוב מאוד ללבי.

הגיע הזמן לספר למה: זמן קצר אחרי שאמא ע"ה נלקחה לבית עולמה, פקח לי הקב"ה

בכמה מילים

תשאלו את מי ששמעה, או קראה, או פגשה בשם הזה.

גב' דקלה יוספסברג.

מילותיה מהדהדות באזניהן של עשרות נשים, אולי מאות,

שזכו לשמוע ואולי לשנות בעקבות כך כמה דברים. שלקחו

אתן בתרמיל עוד כמה מילים שלה, כמנחת הורים ותיקה,

מדרצה בתחום כיבוד הורים ומחברת ספרים.

מילה ה' אלי

סיפור עוצמתי שקרה בעקבות המילים שלך.

הקב"ה חנן אותי בשליחות, ובו משמשות בתפקיד הראשי בהחלט - מילים. המילים שלי. אני משתדלת לעשות אתן טוב, להביא בהן בשורה לנשים שמחפשות, לדבר בהן מה שצריך ומה שיכול לעזור.

פעמים רבות אני יושבת בקליניקה, ומולי אם כאובה. קשה לה. עם הילד שמתמרד, עם החינוך או עם משהו אחר. ואני מתפללת שיהיו בפי מילים, ומדברת על לבה.

ואז אני שומעת את המשפט הזה שוב, מהמטופלת התורנית: "טוב, קל לדבר".

המשפט הזה מעלה בי חיוך קטן. נכון. לדבר זו העבודה שלי. מי שבאה לכאן רוצה לשמוע, להתמלא ולשפר.

בכל יום לפני שאני נכנסת לקליניקה, אני מבקשת מכל הלב מהקב"ה שאני אשב ואדבר מה שאצליח, והקב"ה - החונן לאדם דעת, ינתב את מילותי לכיוון הנכון, למקום שבו הן רק יעשו טוב.

זה מזכיר לי סיפור טרי. באה אלי אמא שבורה. בן יקיר לה, והוא לא אוהב לבוא הביתה מהישיבה. זה כואב לה. היא מרגישה אמא לא טובה. אם לא כך, למה הוא מעדיף את הישיבה על פני הבית?

הקשבתי לה, הבנתי את הכאב הגדול הזה. "למה זה כל כך מציק לך?", ניסיתי להבין.

"כי אני מרגישה אשמה", היא ירתה מיד. "אשמה שהוא לא רוצה לבוא, אשמה שאולי היה לו רע בבית, אשמה שלא מספיק עשיתי בשבילו".

"כמה ילדים יש לך?" שאלתי אותה.

"עשרה", היא ענתה לי. ואני ביררתי אם כולם שומרים אתה על קשר.

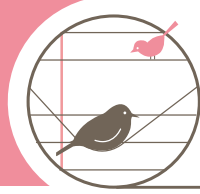
"ברור", היא תמחה. "חלקם נשואים, באים הרבה להתארח. אבל איך זה קשור?"

"ודאי שזה קשור", הסברתי לה. "אם כל שאר ילדיך מתנהלים בדרך שאת רואה כתקינה, שומרים על החינוך שהנחלת להם וגם הם גדלו באותו הבית - אין בכך שום בעיה. את לא אשמה, את חלילה לא כשלון. ועכשיו, ביקשתי ממנה, "תני לי מעלה אחת של הילד שאת מתקשה אתו".

"הוא... חברותי", נרשמה תגובה.

"וזה הצלחה שלך, שהוא חברותי?" המשכתי. "לא, זה הוא. הוא בחור חברותי. מה הקשר אלי?"

"נו", חייכתי. "תשמעי מה את אומרת. זה הוא! זה לא את! את הבעיות את מנסת לעצמך, קוראת להן כשלון אישי שלך, ואת המעלות - זה כבר לא קשור אליך. אם את רואה את הילדים שלך כמו גוש פלסטלינה הנתון בידיך, תיחסי לעצמך את הכשלונות ואת ההצלחות גם יחד. אם לא, תדעי משהו אחד: "לא עליך המלאכה לגמור", אמרו חז"ל באבות. עשינו. השקענו. הצמחנו וגידלנו,

<<

אין מילים

רגע שבו נגמרו לך המילים

רגע של דעת תורה.

אין כמו הרגע הזה שאני שולחת את הלבטים הכי גדולים כמו קטנים, את כאבי הראש של היום-יום ואת השאלות הכי גורליות - ומניחה על שולחן גבוה.

והתשובה שחזרת היא פשוט הקלה. כמו אבן שירדת מהלב.

כמה טוב לנו שיש מי שמתווה דרך. מי שלא חווה אחרת, לעולם לא יידע עד כמה החיים שלנו רצופי אור ומתיקות. למה לנו לדאוג? אם יש שאלה, ולו הכי קטנה - יש תשובה. זו פשוט מתנה.

מילים ומשקלים

המילה שמעלה לך את הקונוטציה הכי מסעירה.

מה שהכי קשה לי היום כאשת מקצוע, זה לעמוד מול רוחות הפסיכולוגיה המודרנית, שלצערי הצליחה להכנס אלינו או לפחות להכניס מעט מתפיסותיה השגויות כל כך, ולו מהדלת האחורית.

זה מתחיל כך:

"חמותי לא בסדר, בגללה היום אני כזו!" או: "זו המורה שלי מכתה א', היא זו שאשמה בהכל!" וכן הלאה. אין לזה סוף.

המשפטים הללו, ההאשמות הבלתי נגמרות שאני שומעת לא פעם - פשוט מקוממים אותי. זה הרי כל כך לא יהודי!

איפה האמונה הפשוטה שלנו, זו שאומרת שלכל אחד מסלולו שלו, האנשים שעליו לפגוש בדרך, מילים שנשלחות לאוזניו משמים במסלול מדויק רק לו? היכן הידיעה הברורה שלכל אחד יש בידיים את הכח לבחור כיצד לגדול מכל אמירה, איך להסתכל על מה שקורה סביבנו ואיך להתחזק ולקום מכל נפילה?

כל המשפטים המאשימים האלו מביאים לחוסר לקיחת אחריות, להפלת האשמה על אחרים - ולו כדי שנצא צודקים מהאירוע.

האמיתי הוא ראיית הטוב.

ניסיתי את הכלי האדיר הזה ממש לא מזמן בקבוצה להכשרת מנחות הורים, והחלטתי להעביר להן מסרים וביקורת בונה רק מתוך עבודה פנימית שלי. היו מוקשים רבים, ומילה פה מילה שם, רצו להאמר ו-לא.

נשכתי שפתיים. כמעט אמרתי, פעם אחר פעם, והחלטתי לעבוד על עצמי ולראות בהן רק את הטוב, את הכח שבכל אחת שבאה כדי לצאת משם טובה יותר ולהשפיע הלאה. זה לא יאמן. ישבתי מולן בשיעור הסיכום ועלו לי דמעות לעיניים. עברתי בעיני רוחי דמות אחר דמות, ונדהמתי: הנשים כאן עשו עבודה מיוחדת עם עצמן, עבודת חיים. וכל זה, בלי מילה אחת של ביקורת שיצאה מהפה שלי!

אני חושבת שזה לא פחות ממדהים. ומעזה גם לומר את זה בבמה הזו, במת המילים. "מילה בסלע, משתוקא בתרי".

מילים גבוהות

התקווה הכי לא מילולית שלך.

יש לי חלום גדול.

החלום שלי הוא להעביר שיעור כיבוד הורים בהיכל הכינוסים הגדול בארץ - 'ארנה'... אני מדמינת את אלפי הנשים שתשבנה מולי. את המילים שאומר להן, את הצידה שאתן להן, את כל אותן המילים הטובות שהן יגידו לאמהות ולאבות של הדור הבא, והגלגל לא יגמר לעולם...

במקום כלשהו, אני רואה את הכח הזה של כיבוד הורים כשליחות שלי להעביר אותו לבית יעקב, אלו הנשים. אני רוצה לזעוק להן: תתפסו, כיבוד הורים זו לא עוד מצוה. לא לחינם היא מרלו שנאמרו בעשרת הדברות. לא סתם היא מאריכה את ימינו.

היא הדבר הטוב ביותר שאפשר לעשות כאן בעולם, תמשיכו להתמסר ולהתמסר בכל הכח. יש שכר - אני רוצה לזעוק על הבמה של ארנה - והפירות ראויים לאכילה כבר בעולם הזה. אין יותר מכיבוד הורים!

את העיניים וגיליתי את הסוד הטמון בכיבוד הורים, את גודל המצוה והזכות. את מה שהפסדתי.

כן, אני מתבטאת כך, כי תחושת ההחמצה שבי עצומה. אני לא מרגישה שהשכלתי מספיק לכבד את אמי בימי חיותה, הייתי ילדה מרדנית מאד, התקשיתי בקבלת מרות, ותהליך החזרה בתשובה שלי התרחש בגיל בוגר יותר.

היום, את הסדנאות שאני מעבירה, אני מקדישה כולן לעילוי נשמתה. מתפללת שיהיה בהן כדי לכפר על כל אותן פעמים שלא הקשבתי ולא מספיק כיבדתי. ועדיין, יש בי תחושה כי כמה סדנאות שאנחה - לעולם לא אצליח למלא את החלל הזה בלב. שרק תדע מי שיש לה אמא לכבד, עד מאה ועשרים, איזו מתנה יש לה בידיים.

במילים אחרות

מה שונה בך כאמא בעקבות העיסוק שלך?

הכל.

החיים שלי מתחלקים ל'לפני' ו'אחרי', ואני לא דרסטית.

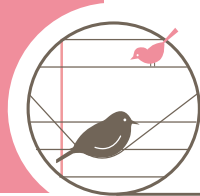
לפני ההנחיה, אני זוכרת את עצמי מתחבטת לפני-אחרי-באמצע כל פעולה וכל מילה, שואלת את עצמי האם מה שעשיתי כעת בונה או הורס, טוב או רע, נכון או שגוי.

ברוך ה', היום הדרך שלי ברורה. זה לא אומר שאני לעולם לא שוגה. זה לא אומר שהכל הפך לקל, אני נופלת הרבה עדיין. וקמה. אבל הדרך ברורה.

אם פעם היו התחבטויות ונקיפות מצפון - היום ברור לי שכל אמא היא יהלום. אמא היא ללא תנאי!

לפני שהגעתי למקום שלי היום, חשבתי שהדרך הנכונה היא להעיר מדי פעם, להעניש פה ושם. היום, אני יודעת שהטוב שווה פי מיליון. עין טובה, מחמאה בונה כשיש מקום לכך - הם כלי אדיר לבניה. אלא מה, העונש לפעמים נראה לנו כלי יעיל יותר כיון שהוא נותן לנו תוצאה מיידית. אבל לטווח הארוך לפעמים הוא הורס מה שבנינו. כלי העבודה

<<

<<

מילה זו מילה

מילה למישהי שיש לה חלק גדול בתפקיד שלך היום.

כשפיתחתי את הגישה שלי בתחום ההנחיה, לא הייתי צריכה להמציא כלום. הכל היה קיים בי וחי, כי כך גדלתי. כך חניכה אותי אמא שלי, בגישה האדירה הזו.

היום יש בנו נטיה לעשות הכל בגדול. לשפוך מילים בכל מקום, להרעיק מחמאות בלי הפסקה, ומאידך להעיר עד הסוף.

לאמא שלי היתה גישה אחרת לגמרי. היא עשתה הכל - אבל בלי מילים. וזה היה חזק פי כמה.

לפני חזרתי בתשובה, וגם לפני נישואי, עסקתי בגרפיקה. לאחר מכן עברתי להתגורר בצפת, למדתי קרמיקה ועבודה בחימר, ועיצבתי כלים בעבודת יד. באותה תקופה גם נישאתי, ועשר שנים לאחר מכן פנו אלי והציעו לי לייצר את הכלים שלי בסין, תחת המותג 'חצי כוס סוכר', שהפך ברוח ה' למוכר מאד. הכל נעצר כשיום אחד נקלעתי לסדנת הנחיית הורים, ופשוט הופנטתי. החלטתי שאני לא עוזבת את התחום ההורי הזה, וממשיכה אותו הלאה. הרגשתי שיש לי בה שליחות של ממש, שליחות שבערה לי יותר מכלים. החלטתי לתת לנשים 'כלים', אבל כאלו שלעולם לא ישברו...

וזהו. מאז הכלים הללו נותרו כתמונה ומזכרת יפה של העבר.

אני נזכרת בסיפור יפהפה, שכולו מורכב

קורה לא פעם שמגיעים אלי הורים ומבקשים לדעת איך להפוך את הילד למושמע ואת הילדה למסודרת. התשובה שלי זהה: אין דרך להפוך את הילדים או את מי שזה לא יהיה. יש דרך אחת - לשנות את עצמנו!

ומתוך כך, אני מסבירה לאמהות תמיד שילד יכול הכל. אין ילד מופרע, אין ילד רע. יש ילד שיכול להשתנות, התפקיד שלנו הוא רק להאמין בו שהוא יכול.

ושוב מגיעה כאן הפסיכולוגיה והורסת לנו הרבה בלי ששמנו לב. אם פעם לילדה היה קושי חברתי, היינו אומרים: הילדה פחות חברותית, היא בעזרת ה' תרכוש את המיומנות הזו. היום, מיד זה הולך לאבחון ומקבל כותרת: הילדה מאובחנת עם לקויות חברתיות. שומו שמים!

ובאותו הרגע, כשהקושי הזה כבר קיבל כותרת ותווית אדומה - איך יהיה האמון שלנו בילד? גם האם כבר אינה מאמינה, הרי המאבחנת כתבה בעט אדום שיש כאן לקויות חברתיות. הילד כבר לא יצליח, בדרך הטבע, להתגבר על הקושי ולצמוח מתוכו. מבחינתי זו השליחות שלי, לבוא ולחזק את האמהות של היום שמתמודדות עם תוויות כאלו אצל ילדיהן. אני תמיד אומרת לאמהות: תאמיני שמשרה אמנו ועד אליך - לא היתה אמא טובה יותר לילד הזה!

האמנה בעצמכן. הפסקנה לקרוא אבחונים ובעיות. האמנה בכח שלכן כאמהות, האמנה בילדים שלכן כמסוגלים להשתנות ולצמוח. והם יעשו זאת, אתן תופתעו!

מהכח שנתנה לי אמא. בכל שלב בחיים, בכל תפנית שלהם - והיו הרבה...

כשנכנסתי ללימודי הגרפיקה, התקבלתי ללימודים יחד עם קבוצה של 30 בנות מתוך כמה מאות שהתדפקו על הדלתות.

אני זוכרת איך חזרתי הביתה באותו היום וראיתי את המעטפה הלבנה מבצבצת מתיבת הדואר, נושאת בחובה את ההודעה המרגשת. דילגתי במהירות את המדרגות שנתרו עד הדלת, רצתי אל אמא בהתלהבות וקראתי: "אמא, התקבלתי!" והיא אפילו לא הרימה מבט. "אם לא את, מי בדיוק תתקבל?" שאלה כדבר מובן מאליי.

זהו סיפורו של אמון.

מילה במילה

אשת המילים שמהווה השראה עבורך.

הרבנית שרמן ובנותיה.

לפני כמה שנים התחלתי להרצות בקבוצות להכשרת מנחות שלה, ופשוט הוקסמתי.

איזו ענווה. איזו מקצועיות, בד בבד עם עדינות ויראת שמים. אני זוכרת שבשיעור הראשון שהעברתי, הרבנית פשוט ישבה מולי והקשיבה כאחת המשתתפות...

יש בה כח מיוחד, בה ובמילותיה. כל מילה שאמרה לי, לא רק נחרטה בי - אלא פשוט הפכה אותי, טלטלה ועשתה אותי טובה יותר. הסוד של מילותיה הן חמלה גדולה, ואף פעם לא שיפוטיות שמתלווה אליהן.

לידה אני מרגישה זנב לאריות. אבל השראה אני שואבת, ועוד איך.

"למדתי קרמיקה ועבודה בחימר, ועיצבתי כלים בעבודת יד, תחת המותג 'חצי כוס סוכר'. כלים שיצרה גב' יוספבר